

Project Name: Azeri

Book Name: Ezra

Email: Info@korpu.org

WebSite: www.korpu.org

عِزْرَا کِتَابِي

موقدّمه

عِزْرَا کِتَابِي يهودئلرئن بایشل اسېرىلئىندان قايدىتماسىندان و اورشلئىمەدەكى معبدئىن بىپا اولونماسىندان دانىشىپير. كىتابىن يازارى ائثبات ادئر كى، يهودئلرئن قۇولماسىنا و پادشاھلىغىنىن داغىلماسىنا باخما ياراق، اونلار گىنە دە تارىينىن سىچنلىمئش خالقى اوЛАرق فالىلار. كىتابىن باش قەرمانى شىرئعت شوناس، تارىينىن قانۇنۇن ياخشى بىتلن و اونا صادقى اولان عِزْرَادىر. او اۆز ائمانى ائله ائسرايئلەن معنۇي ائرئىنى حەفظ اتمك اوچۇن خالقىن روحانى و ائجىتماعى حىاتىنин بىرپاسىنا كۈمك ادئر.

كىتابدا حادىھەل بله بېرىۋەتىش دالىنجا گلېب:
اسېرىلئىكىدە اولان يهودئلرئن بىر حئصەسىئىن فارس پادشاھى كوروشون امرى ائله و طنه قايدىتماسى.

معبدئىن تزەدىن تىكىلمەسى و تقدىس اولونماسى؛ اورشلئىمە تارىيىا عبادتىن بىرپاسى.
اسېرىلئىكىدە اولان يهودئلرئن آىرى بىر حئصەسىئىن اورشلئىمە قايدىتماسى و نىڭلاح موشكولو.

كىتابىن مضمۇنۇ:

اسېرىلئىكىدەن يهودايىا بىرئىنجى قايدىانلار ۱:۲-۲:۷

معبدئىن تزەدىن تىكىلمەسى و تقدىس ادئلمەسى ۳:۱-۶:۲۲

عِزْرَانىن باشقا اسېر اولونانلارلا بېرىلەكىدە قايدىتماسى ۷:۱-۱۰:۴۴

آلی ائله اورادان چیخاردیب، هامیسینی ساییدی و یهودانین حؤکمداری شیشَبَصَرَه وردی.^۹ اونلارین سایی بو ائدی: او توز قیزیل لیئن، مئن گوموش لیئن، ائیئرمی دوقۇز کاسا،^{۱۰} او توز قیزیل کاسا، بىرىشئنه او خشایان دۇرد يوز اون گوموش کاسا و مئن عدد ده آیرى قابلار.^{۱۱} قیزیل و گوموش قابلارین هامیسى بش مئن دۇرد يوز عدد ائدی. شیشَبَصَرَ بوتون بونلارى بايىل اسېرلەئىندان اورشلەمە قايتارىلاتلارلا بىرىشكەدە گىتىرى.

اسېرلەئىكىن يهودا يَا قايدانلارين سئياھىسى (نِجِمِيَا ٤٢-٧٣)

۲ بايىل پادشاھى نبوگىنچىرىنىن بايىل آپارديغى بوسېرلىر، ياشادىقلارى و ئىلابىتن اورشلەمە و يهودا داکى اۆز شهرلىئەن قايتىدىلار.
او نلار زروپاپىل، يوشۇغ، نجمىا، سرايا، رىعليا، موردوکاى، بىتلشان، مئسپار، بئگوای، رىخوم، بەغا ائله گىلدەلر.

- اىسرايىتل خالقىنин سايى:
- ۳ پېرۇش اوولادلارى – ۲۱۷۲ نفر؛
- ۴ شەقپىيا اوولادلارى – ۳۷۲ نفر؛
- ۵ آرخ اوولادلارى – ۷۷۵ نفر؛
- ۶ يوشۇغ يواپ نسللىنىن پەخت موآب اوولادلارى – ۲۸۱۲ نفر؛
- ۷ عيالام اوولادلارى – ۱۲۵۴ نفر؛
- ۸ زەپ اوولادلارى – ۹۴۵ نفر؛
- ۹ زىگاي اوولادلارى – ۷۶۰ نفر؛
- ۱۰ بانى اوولادلارى – ۶۴۲ نفر؛
- ۱۱ بېھى اوولادلارى – ۶۲۳ نفر؛
- ۱۲ آزگاد اوولادلارى – ۱۲۲۲ نفر؛
- ۱۳ آدونقىام اوولادلارى – ۶۶۶ نفر؛
- ۱۴ بىڭوای اوولادلارى – ۲۰۵۶ نفر؛
- ۱۵ عادئ اوولادلارى – ۴۵۴ نفر؛
- ۱۶ آطىر، يعنى خىزقىيا اوولادلارى – ۹۸ نفر؛
- ۱۷ بىصاي اوولادلارى – ۳۲۳ نفر؛

اورشلەمە كى معبدئە تىكتىلمەسى

(٢٣-٢٢:٣٦ سالنامەل)

رب فارس پادشاھى كوروشون حؤکمدارلىغىنин بىرئنجى ائلىشىنە، اونو قالدىرىدى كى، رېشىن ارمىيانىن دىلى ائله ددىئى سۆزو يرئىنه يېتىرىشىن. اونا كۈرە كوروش پادشاھلىغىنин بوتون ارارىشىنىدە يازىلى و شەفاهى اعلان اتدى: ^۲ «فارس پادشاھى كوروش بلە دىئر: «گۈيلەن تارىسى رب دونيانىن بوتون پادشاھلىقلارىنى منه ورئب و منى تعىش ادئب كى، يهودانين اورشلەمە شهرىنىدە، اونا بىر معبد تىكتىم». ^۳ آرانيزدا اونون خالقىنا عايىد اولان هر كىسە قوى تارىسى يار اولسۇن! قوى اونلار يەھوادادى اورشلەم شەھرئەن گتسىنلىر و ائسرايىتلەن تارىسى رېشىن معبدئىنى تىزەدن تىكتىنىن. تارى او دور كى، اورشلەمەدەتىن:^۴ صاغ قالان ائسرايىتللى لە هانسى يىرده ياشايىرلار، قوى اورانىن ساكتنلىر اورشلەمە كى تارى معبدئەن ورەجىكلەر اۆز گۈيلو ائله ائغانەلردن آيرى، قىزىل-گوموش، اشيا و حيوانلار ورسئنلىر و بو آدامالار كۆمك اتسىنلر.»

۵ يەھوادا و بىنامئىن قېئلەلرئىن نىشل باشچىلارى، كاھنەنلەل لاولىلى، إلهىجه دە تارىنinin تشوۇق اتدىئىي بوتون آدامالار حاضىرلاشدىلار كى، رېشىن اورشلەمە كى معبدئىنى تىكىمك اوچجون يولا دوشىسونلار. **۶** آرالارىندا ياشادىقلارى پىلى اهالىشىن هامىسى اۆز گۈيلو ائله وردىكلىرى ائغانەلردن آيرى، قىزىللا، گوموش قابلارلا، اشىالارلا، مال-حيوانلارلا و باھالى شىلەلە اونلارلا كۆمك اتسىلر. **۷** كوروش پادشاھ او اشىالارى دا چىخارتىدى كى، ئىبۈگىنچىز رېشىن اورشلەمە كى معبدئىندەن گۇتۇرۇب، اۆز آلاھالارينىن معبدئىنە قويىمۇشدو. ^۸ فارس پادشاھى كوروش اونلارى خىزتەدار مىتىدا تىن

- اُولادلارى، عَقْوب اُولادلارى، ٤٦ خاگاب
 اُولادلارى، شَلْمەمى اُولادلارى، خانان
 اُولادلارى، ٤٧ گَئِدَل اُولادلارى، گَخْر
 اُولادلارى، رَأْيَا اُولادلارى، ٤٨ رِصَن
 اُولادلارى، نِقُودا اُولادلارى، گَزَام
 اُولادلارى، عَوْزَا اُولادلارى، پَيْهَأَخ
 اُولادلارى، بِصَائِي اُولادلارى، ٤٩ آسَتا
 اُولادلارى، معونىش اُولادلارى، نِفَوْسِم
 اُولادلارى، ٥١ بَقْبوق اُولادلارى، حَقْوَفَا
 اُولادلارى، حَرْخور اُولادلارى، ٥٢ بَصَلُوت
 اُولادلارى، مِخْنَدا اُولادلارى، حَرْشا
 اُولادلارى، بَرْقوس اُولادلارى، سَيْسِرا
 اُولادلارى، تَمَّخ اُولادلارى، ٥٤ نِصَىَّاَخ
 اُولادلارى، حَطَّقْها اُولادلارى.
 ٥٥ سُولِيمَانِين اعيانلارينين نسلنندن:
 سوطىءى اُولادلارى، هَسْوُرفَت اُولادلارى،
 بِرْودا اُولادلارى، ٥٦ يَعْلا اُولادلارى، دَرْقُون
 اُولادلارى، گَئِدَل اُولادلارى، ٥٧ شَفَطِيا
 اُولادلارى، حَطَّئِل اُولادلارى، پُوكِرت-
 حاصبایش اُولادلارى، آمِى اُولادلارى.
 ٥٨ معبد قوللوچولارى ائلە سولِيمَانِين
 قوللارينين اُولادلارى – جَمِىٰ ٣٩٢ نفر.
 ٥٩ بونلاردىن اونلار كى، تِيل مِلَخْدن،
 تِيل حَرْشادان، كِربوَدان، آذاندان، ائمردن
 قاييتدىيلار، آنجاق عايىلەلرئىش و
 نسِئِل لِرئىش ائسرايىشل اُولادلاريندان
 اولدوغۇنو ثوبوت اده بِلِمِثِرَتلىر: ٦٠ دِيلَا
 اُولادلارى، طوبىشى اُولادلارى، نِقُودا
 اُولادلارى – ٦٥٢ نفر.
 ٦١ كاهنلنئن نسلنندن: خوبىيا اُولادلارى،
 هَفَّوْص اُولادلارى، بَرْزَئِل لەمى اُولادلارى،
 كى، گَلْعَادَلِى بَرْزَئِل لەيش قىزلاريندان آرواد
 آليپ، قايين آتاسىينين آدينى گُئُتُورموشادولر.
 ٦٢ بونلار نسِئِل شجره سئىنى آخْتاردىيلار،
 لاكتىن اوز آدلارينى تاپا بِلِمِه دَئِلر و بونا گُورە
 نجئىس سايىلېب كاهنلنئىكىن چىخارىدىيلار.
 ٦٣ يَهُودَا والشى اونلارا امِر اتدى: «اورنىم
- ١٨ بورا اُولادلارى – ١١٢ نفر؛
 ١٩ خاشوم اُولادلارى – ٢٢٣ نفر؛
 ٢٠ كِيتَار اُولادلارى – ٩٥ نفر؛
 ٢١ بَيْتِلِحْم ساكىتلرى – ١٢٣ نفر؛
 ٢٢ بِطَوْقا ساكىتلرى – ٥٦ نفر؛
 ٢٣ غَنَاتُوت ساكىتلرى – ١٢٨ نفر؛
 ٢٤ غَرَامِوت اُولادلارى – ٤٢ نفر؛
 ٢٥ قىريات آرئم، كِفَثَرَا و بِعِرُوت اُولادلارى
 – ٧٤٣ نفر؛
 ٢٦ راما و كِيْجَع اُولادلارى – ٦٢١ نفر؛
 ٢٧ مئكماس ساكىتلرى – ١٢٢ نفر؛
 ٢٨ بِيْتِاَيْل و عَائِي ساكىتلرى – ٢٢٣ نفر؛
 ٢٩ بِيْو اُولادلارى – ٥٢ نفر؛
 ٣٠ مَكْبَش اُولادلارى – ١٥٦ نفر؛
 ٣١ آيرى عِيلَام اُولادلارى – ١٢٥٤ نفر؛
 ٣٢ خارئم اُولادلارى – ٣٢٠ نفر؛
 ٣٣ لَوْد، خادىد و اونو ساكىتلرى – ٧٢٥ نفر؛
 ٣٤ آرئحا ساكىتلرى – ٣٤٥ نفر؛
 ٣٥ سِنَااعا ساكىتلرى – ٣٦٣٠ نفر.
 ٣٦ كاهنلىر:
 يوشۇ نسلنندن پِدَعِيا اُولادلارى –
 ٩٧٣ نفر؛
 ٣٧ ائمَر اُولادلارى – ١٠٥٢ نفر؛
 ٣٨ پَشْخور اُولادلارى – ١٢٤٧ نفر؛
 ٣٩ خارئم اُولادلارى – ١٠١٧ نفر.
 ٤٠ لاونلى لر: هوَدُوا نسلنندن يوشۇ و
 قَدَمِي إل اُولادلارى – ٧٤ نفر.
 ٤١ نَفْمَه چَتَلر: آساف اُولادلارى – ١٢٨ نفر.
 ٤٢ معبد قاپىچىلارين اُولادلارى:
 شَلَوْم اُولادلارى، عَاطِر اُولادلارى،
 طَلْمُون اُولادلارى، عَقْوب اُولادلارى،
 حَطَّطَا اُولادلارى و شوباي اُولادلارى،
 بِشَرْكَنَدَه جَمِىٰ ١٣٩ نفر.
 ٤٣ معدىن قوللوچولارى: سَنْخَا اُولادلارى،
 حَسُوفَا اُولادلارى، طَبَاعُوت اُولادلارى،
 ٤٤ قِرْوس اُولادلارى، سَى أَعْهَا اُولادلارى،
 پادون اُولادلارى، بِيلانا اُولادلارى، حَكَابَا

قوربانلارى تقدئم اتدىلر. ^٤ يازىيا گۈرە، چارداقلار بايرامى كېشىتدىلر و قايدىا گۈرە گونبەگۈن موعىيەن مۇقداردا گۈندەلكى ياندىرما قوربانلارى تقدئم اتدىلر. ^٥ سونرا دائىمى ياندىرما قوربانلارى وردىلر. تزه آى مراسىملەرنىش، إلهجه دە رېئىن تقدىش اتدىي بوتون بايراملارين تقدىملەرنى و ھامىنин اۋز گۈپىلو ائلە رېبە وردىكەلرئىنى تقدئم اتدىلر. ^٦ اونلار يەئىنجى آيىن پېرىنىجى گۈنوندە رېبە ياندىرما قوربانلارى تقدئم اتىمە يە باشلا迪لار، لاکىن رېئىن معبىتىش بونۇورەسى قويولما مىشىدى.

معبىتىش بونۇورەسىنىن قويولماسى

^٧ داش يوانانلارا و دولگىرلەر پول وردىلر. فارس پادشاھى كوروشدان ائچاھە آدىغىلارينا گۈرە، صىندۇنلۇلارلا صورلۇلارا يىمك ائچمەك و زىتون ياغى وردىلر كى، لوپاندان دەنз يولو ائلە يافا ياسىدر آغا جىلارى گىشىتىنلەر.

^٨ تارى معبىتىش، اورشىلمە پېتىشىمەلىرىنىڭ ئاثكىنجى ئىلشىن ئاثكىنجى آيىندى، سىعلتى إل اوغلو زىروپابىتلەن و يوصاداق اوغلو يىشوع، او بىشى قارداشلارى ائلە يعنى كاهىنلەر، لاۋالى لر، اسېرىشكەن اورشىلمە قايدانالارىن ھامىسى ئىشە باشلا迪لار. ائىشىمى و اوندان يوخارى ياشادا اولان لاۋالى لرى رېئىن معبىتىشنىڭ ئىشىنى ئىشىنە نظارتىچى تعىين اتدىلر. ^٩ لاۋالى لردن يوشۇع و اۇولادلارى ائلە قارداشلارى، يهودا^{*} نىسلەندەن عملە گلن قىدىمى إل اۇولادلارى، خىناداد اۇولادلارى، نوھلىرى و قارداشلارى تارىيەن معبىتىش ئىشلەينلەر نظارت اتدىلر. ^{١٠} بىنالار رېئىما

و توھىمى^{*} ئىشلەدن بىر كاهىن اولما يىنجا، اونلار لاب موقدس يىمكىلەن پەمەستىلەر».

^{٦٤} بوتون جاماعات بېرىشكەن نفر ٤٢٢٦٠ نفر ائدى. ^{٦٥} بوندان باشقا ٧٣٣٧ نفر قول و كىنز، ٢٠٠ نفر كىشى و آروادان عىبارت نغەمەچى وار ائدى. ^{٦٦} بىر آداملارين ٧٣٦ آتى، ٢٤٥ قاطىرى، ٤٣٥٦٧ ٤٣٥٦٧ دۆھىسى، ٦٧٢٠ إشىشەبى وار ائدى.

^{٦٨} رېئىن اورشىلمە كى معبدىئە گلن زامان، بعضى نىسلل باشچىلارى تارىيەن معبىتىش اۋز ېرىئىنە تىكمەك اوچون اۋز گۈپىلو ائلە ئاعانىلەر وردىلر. ^{٦٩} اونلار بو ائش اوچون ائمكاران داخلىتىنە خېزىتىيە دىرىم^{*} قىزىل، بش مئن مئنا^{*} گوموش و يوز كاهىن پالتارى وردىلر.

^{٧٠} كاهىنلەر، لاۋالى لر، خالقىن بەضىلىرى، نغەمەچىلەر، معدى پاپىچىلارى و قولوقۇچۇلارى اۋز شەھىرلەرنە پەرلەشىلەر. بىلە جە بوتون ائسرايىللى لر دە اۋز شەھىرلەرنە پەرلەشىلەر.

اورشىلمە كى قوربانگاھىن شىكتىلمەسى

^٣ يەئىنجى آى گىلدەتكەدە، آرتىق ئىسرايىللى لر اۋز شەھىرلەرنە ائدىلەر خالق بىر نفر كىمى اورشىلمە بىر يەر بېغىلىدى. ^٢ يوصاداق اوغلو يوشۇلە كاهىن قارداشلارى و سىعلتى إل اوغلو زىروپابىتلەن قارداشلارى ائلە قالخىدیلار و ائسرايىتلەن تارىسىنین قوربانگاھىنى قوردو لار كى، اوستۇنە ياندىرما قوربانلارى تقدئم ادلىسىن، نجە كى، تارى آدامى موسانىن شىئىتىنە يازىلما مىشىدى. ^٣ بىلە جە قوربانگاھىنى ئۆللىكى بونۇورە اوستۇنە قوردو لار، چونكى اطرافدا ياشابان خالقلاردان قورخوردو لار. سونرا اونون اوستۇنە سحر و آخشام رېبە ياندىرما

^{٦٣:٢} باش كاهىشىن افودوندا اولان انكى قاپ، بونلارдан پوشك آتماق و تارىيەن ائستەدىئىنى بىلەمك اوچون اشتىفادە اولۇنۇردو.

^{٦٩:٢} تقرىن ٥٢٠ كىلە

^{٦٩:٢} تقرىن ٩/٢ تۈن

^{٩:٣} يعني «ھۆذۈيا» باخ: ٢٤٠

قورماق اوچون سئژن بئزئملە هچ بئر اورتاق ائشىئنر يوخدور. بىز اۋۇزمۇز آل بىش اولوب فارس پادشاهى كوروشون امئىنە آساسن ائسرايىلشىن تارىسى رېبە معبد تىشكەجە يېتىك.»^۴ او واخت بو اۋلۇكەنن خالقى يەھودا خالقىنى تشوئىقدن سالىپ تىشكەنتى ائشىئنە اونلارى قورخوتىدولار.^۵ بو خالق يەھودىلەنن ضىئىنە اوجرتلە مىلىحچىلار توتىدولار كى، اونلارين مەقىدىلەننى بوشა چىخارتسىنلار. بۇنۇ فارس پادشاهلارى كوروشون دۇوروندن داريوشون دۇورونە قدر اتىلەر.

سونراكى ضىئىتىلەر

۶ آخىشوروشون پادشاهلىغىندا، اونون حؤكمدارلىغىنин باشلانىشىندا، اونلار يەھودا و اورشىلمىدە ياشابانلارين ضىئىنە بئر ائتھام مكتوب يازدىيلار.

۷ فارس پادشاهى آرتخىستاناين^{*} دۇوروندە بېشلام، مىئرات، طاپىل و باشقۇ يولداشلارى پادشاه آرتخىستايىا مكتوب يازدىيلار. مكتوب آرامى دىللەندىدە يازىلىپ^{**} آرامى دىللەندىن دە ترجمە ادىلدى. ۸ سركردە رخوم و مىزە شىمىشە پادشاه آرتخىستايىا اورشىلمىن ضىئىنە بله بىش مكتوب يازدىيلار.^۹ سونرا سركردە رخوملا مىزە شىمىشە و قالان يولداشلارى مكتوب حاکىملىرىن، امىئىرىدىن، قوللوقچولاردان، فارسلاردان، آزكلى لىرىن، باپللى لىرىن، شوشتلى لىرىن، يىعنى عبىلاملى لاردان^{۱۰} و باشقۇ خالقلالارдан كى، بئۇيوك و شانلى آشوريانپىال اونلارى اسېر آپارىپ سامئەرە يە شهرىندە و فرات چايىنин قرب تورپاقلاريندا يېرىشىلدەن، ائمضا يېغىدىيلار.

۱۱ بودور اونلارين پادشاه آرتخىستايىا گۈندەردىيى مكتوبون صورتى:

معبدىئىن بۇنۇرەشىنى قويان زامان، ائسرايىل پادشاهى داودوون قويىدوغۇ قايدايدا آساسن، كاھىنلار اۆز مخصوص پالتارىنى گېئىنلىپ، اللىئىندەكى گەرمىنالارلا دوردولار، آساف اوولادلاريندان اولان لاۋىلى دە سىنجلارە اۆز يېرىئىن توتدولار كى، رېبە حمد اتىشىلەر. ۱۱ اونلار اوخويوردولار و رېبە حمد و شوکور ادېب دىشەئىلر: «رب ياخشى دير، چونكى ائسرايىلشىن اوستۇنده محېتى ابىدى دەر.» بۇتون خالق رېبە حمد ادىنە، اونلار اوجادان قىشقىرىدىيلار، چونكى رېشىن معبدىئىن بۇنۇرەسى قويولموشدو. ۱۲ اۆلکى معبدى گۈرموش بئر چوخ قوجا كاھىنلار، لاۋىلى لە و نىشىل باشچىلارى معبدىئىن بۇنۇرەشىنىن قويولدوغۇن گۈرنىدە، ھۇنkorوب آغلادىيلار، لاڭىن بئر چوخ خالارى سوئىنجىدن هاراي چىكىدىلار. ۱۳ خالقىن گۈرۈلتۈلۈ شادلىق سىسى ائلە آغاڭلاشما سەئىنى بېرىتىشىن آپىرىماق اولمازدى، چونكى اونلارين كورۇلتۇ ائلە قوپان هاراي سىسى اوزاقلاردا اىشىدلىرىدى.

۱۴ دوشمنلر معبدىئىن تىكىلە سىئە مانع اولولار يەھودالى لارين و بىنiamنلى لرئىن دوشمنلىرى اشىتىلەر كى، اسېرىلىكىن قايدانلار، ائسرايىلشىن تارىسى رب اوچون معبد تىكىرلەر. ۱۵ اونلار زىروبائىلە و نىشىل باشچىلارينىن يانىنا گلەن دەتلىر: «قوى بىز دە سېزىنلە برابر بى معبدى تىكىك، چونكى بىز دە سېزىن كەمى سېزىن تارىنiza سەتايىش ادېرىنىك. آشور پادشاهى إسرەخىدونون دۇوروندىن بىرى كى، بىزى بورا يە گىتىرىدى، سېزىن تارىنiza قوربان تقدىم ادېرىنىك.» ۱۶ لاڭىن زىروبائىل، يېشىع و ائسرايىلشىن آپىرى نىشىل باشچىلارى اونلارا بىلە دەتلىر: «تارىميمىزىن معبدىئىنى

۷:۴ آرتخىستا – تارىخى آبىتاتلاردا «أردشىر»

۷:۴ آيەل او دۇورون رسمى دىنلى آرامى دىللەندىدە يازىلىدى.

پادشاهلار وار ائدى. فَرَاتْ چايىينين او بىرى تايىندا بوتون تورپاقلار اوستوندە بو پادشاهلار حؤكمىرانلىق ادئرئىلر و بورانين اهالىسى اونلارا خراج، جزىه و باج ورئىدىلر. ۲۱ ائندى امر ورئن، بو آداملار، ائشى داياندىرسينىلار و من امر ورنە قدر بو شهر تزهدن تىكىلمەسەن. ۲۲ بو ائشە اعتىنىاسىز اولماقدان اوزاق دورون. نىئىه شىر آرتىب پادشاهلارا زىيان وورولسو؟» ۲۳ پادشاه ارتىخىستانىن مكتوبونون صورتى رِخوملا مىززە شىمەشى ئىن و يولداشلارينىن حوضوروندا اوخونىندا، اونلار ئىلەك اورشىلەمە يەودەلرئىن يانينا گەتىلە. اونلارين ائشىنى قوشۇن زورو ائله داياندىرىدىلار.

۲۴ بىلەجە، تارىينىن اورشىلەمەكى معبدىتىن تىكىلمە ائشى داياندىرىلىدە و بو ائش فارس پادشاهى داريوشون حؤكمدارلىغىنин ئىكىنجى ائلئىنە قدر داياندى.

معبدىتىن تىكىلمە سىشىن داوم اتدىر ئىلەمىسى

٥ پىغمېرىلدن بىغىبر خەگەي ائله عنىدۇ اوغلۇ زىگر ئىيا يەودادا و اورشىلەمە ياشاييان يەودەلرە ائسرايىتلە تارىيىنن آدى ائله كى، اونلارلا ائدى، پىغمېرىلەك اتدىلر. ۲ او زامان سىعلتى إل اوغلۇ زىروپاپىش و يوصاداق اوغلۇ يووشۇ ائشە باشلايىپ، تارىينىن اورشىلەمەكى معبدىتىن تزهدن تىكىلمە سىشىن باشلايدىلار. تارىينىن پىغمېرىلى دە اونلارلا ائدئلر و اونلارا كۆمك ادئردىلر.

۳ او واختىلار ئىتىنە كى، فَرَاتْ چايىينين قرب تورپاقلارين والىنى ائدى، شىرىپۇزىنە و يولداشلارى ائله اونلارين يانينا گلېب بىلە ددى: «كىشم سىزە فرمان صادىر اتدى كى، معبدى تزهدن تىكەسەشىن و اونون بئاناسىنى تامالا ياسىنیز؟» ۴ او واختت بىز اونلارا بو بىشانى تىكىنلرئىن آدلارىنى بىلدىردىك. ۵ تارىينى نظرى يەودى آقساقاللارينىن اوستوندە ائدى. اونا گۈرە بو ائشىن سوراغى

«پادشاه ارتىخىستانىا

فَرَاتْ چايىينىن او بىرى تايىنин تورپاقلاريندا ياشاييان قوللارىندان.

۱۲ پادشاها معلوم اولسون كى، سىئىش يانىيىزدان گلن يەودەلر بىزئىم يانىيمىزا، اورشىلەمە گلېلەر. اونلار بو عاصى و پىش شەھرى تزهدن تىكىلەر. دووارلارين تىكەسەشىنى قورتارىلار و پاپالارى دا تعمىر ادئرلىر.

۱۳ پادشاها معلوم اولسون كى، اگر بو شهر تزهدن تىكىلسە، دووارلارى دا قورتارسا، اونلار سەنە خراج، جزىه، و باج ورمە يەجكلىر. بونونلا دا پادشاھىن گلېرئىن زىيان دېيە جك. ۱۴ ائندى ساراپىن خەتمەتىنە اولدوغۇمۇزا گۈرە،

بىزە ياراشماز كى، پادشاها حۇرمەتىزلىك ادئلمە سىئىنى گۈرەك. اونا گۈرە دە پادشاها بو خېرى گۈندەرېب چاتدىرىپىق، ۱۵ الە كى، سىش ئاتالارينىن دفتىلىرى آختارىلىسىن. بو دفترلىرە بو شهر حاقيىندا معلومات تاپاچاقسىنiz كى، نجه هم عاصى، هم دە

پادشاهلار و ئىلائىلر اوچجون ضرۇلى دېرى. قىدئىمن دېرى اورادان عوصىيان قالخىب و بونون اوچجون شهر خارابا ياخورئىلەب.

۱۶ پادشاها معلوم ادئرەك كى، اگر بو شهر بىرپا ادئلسە و دووارلارى تىكىلەق قورتارسا، سىشىن فَرَاتْ چايىينىن قرب تورپاقلارىندان پاپىن اولما ياجاق». ۱۷ پادشاھ سرکىرە رِخوما، مىززە شىمەشى يە و سامىرە ائله فَرَاتْ چايىينى او بىرى تايىندا ياشاييان يولداشلارينا بله جاواب گۈندەردى:

«سلاملار!

۱۸ بىزە گۈندەرەتىنەز مكتوب حوضورومدا ترجمە ادئلەپ اوخوندۇ. ۱۹ اونا گۈرە من امر وردىم و تەقىتىش عملە كېچدى. تىصدىق اولوندۇ كى، بو شهرئىن ساكىئنلىرى قىدئىمن دېرى پادشاهلارين ضىئىنە عوصىيان قالدىرىپىلار. خىاتى و عوصىيان بو شهردن باش قالدىرىپى. ۲۰ او زامان اورشىلەمە ائدارە ادن قودرتىلى

تئکلشن. ^{١٤} همچنین کوروش پادشاه، او قیزیل و گوموش قابلاری کی، نیوگندنیز تارینین اورشلئمده کی معبدیندن گئنوروب باشل معبدئه آپارمیشدی، بابتلدکی معبدن چیخارتدى. اونلارى والى تعیش ائدئی شىشىضر ادلی بىش آداما وردى. ^{١٥} اونا ددى: بو قابلاری گئنوروب گت، اورشلئمده کی معبده قوى. تارینین معبدی قوى اۋۇز يېئندە تزهدن تئکلشن. ^{١٦} او زامان همئىن شىشىضر گلش تارینین اورشلئمده کی معبدینشن پایالارينى قويىدو. او زاماندان ائدئیه قدر بو معبد تئکلشن، لاكتىن حله تاماڭلاتمايسب.

^{١٧} ائدئى اگر پادشاھين خوشونا گلسە، قوى پادشاھين بابتل سارايىنداكى دفترلى آختارىليسىن و تارينين اورشلئمده کى معبدىنىش تئکللمەسى اوچون کوروش پادشاھين وردئىي امر اوزە چىخارىلىسىن. سوپرا دا بو اۋاش بارهده پادشاه اۋۇز ائرادەستى بىزه بىللەرىسىن.

داريوش کوروشون فرمانىنى تصدىق ادئر

او زامان داريوش پادشاھين وردئىي امره آساسىن، باشل خىزندەستىندا اولان دفترلى آختارىلىدى. ^٢ ماد وئلايتىندا اولان اكباتانا قالاسىندا بىش طومار تاپىلىدى. بو طوماردا بله قىد ادئملىشىدى:

^٣ «کوروش پادشاھين پادشاھلىغىنин بىرئىنجى ائلندە کوروش پادشاه بله امر ورئب: "تارينين اورشلئمده کى معبدى بارهده، قوى بو معبد، قوربانلار تقدىم ادئلن بو يىر، اۆلکى بونئورەسى اوستوندە تزهدن تئکلشن. اوچالىغى ^{٤٠} قول آچ، ^{٥٠} إنى ده قول آچ اولسون. ^٤ اوچ ردئف بئويوك داش، بىش ردئف دئركله تئکلشن، بو ائشىن خرجى پادشاه خزئەستىن ورئىشن. ^٥ هم ده او قىزىل و

داريوشا چاتانا جاق و بو بارهده مكتوبلا جاواب قايداناجاق، اونلار يەودىتلەن ائشىنى دايىندىرمادىلار.

^٦ فرات چايىنин قرب تورپاقلارينين والىسى تىنەي، شىترپونەي و يولداشلارى كى، پادشاھين فرات چايىنин قرب تورپاقلارينداكى مأمورلار اندىل، داريوش پادشاھا بو صورتىدە مكتوب يوللادىلار. ^٧ اونا يوللادىقلارى مكتوبدا بله يازىلمىشىدى: «داريوش پادشاھا صئمىمى قىلدىن سالاملار اوسلۇن!

^٨ پادشاھا معلوم اولسون كى، بىز يەودا وئلايتىندا كى بئويوك تارينين معبدئه گىتدىك. معبد بئويوك داشلارдан تئکلشن، دووارلارين ائچە رئىشەن دئركلەر قويولور، بو ائش چوخ دئقتىلە گئرولور و اونلارين الشنە ياخشى قاباغا گىدئش. ^٩ اورانين آغسالالاريندان سوروشوب بله دىئك: "كىم سىزە فرمان صادئر اتدى كى، معبدى تزهدن تىكەستىن و اونون بىناسىنى تاماڭلايسىنىز؟" ^{١٠} هم ده اونلاردان بو ائشىن باشچىلارينين آدينى سوروشىدوق كى، بونلارى يازىب سىزە بىللەرىك.

^{١١} اونلار بىزه بله جاواب وردىلر: "بىز گۈپىرئن و يېئن تارىسىنин قوللارى يېق. او معبدى تئكىرئىك كى، بوندان چوخ ائل قاباق تئکللمىشىدى. ائسرايىلنىن بئويوك بىش پادشاھى اونو تتكىب باشا چاتدىرمىشىدى. ^{١٢} لاكتىن آتالاريمىز گۈپىرئن تارىسىنى قىبلەندرىئىي اوچون، تارى اونلارى باشل پادشاھى گلدانى بىوگەنضرە تسلیم اتدى. او دا بو معبدى خارابا ياخچىلەردى و خالقىنى باشلە اسېر آپاردى. ^{١٣} لاكتىن باشل پادشاھى کوروشون حاڪىمئىتىن بىرئىنجى ائلندە، کوروش پادشاه فرمان صادئر اتدى كى، تارينين معبدى تزهدن

تارینین معبدئشن وقفى

۱۳ او زامان فرات چایینین قرب تورپاقلارینین والىسى تىئىنهى، شىرىبوزىنەي و يولداشلارى ائلە بىرلەتكەد داريوش پادشاهين گۈندەرئىتىي بو امرى سۆزسوز يېرئە يتىئدىلر. ۱۴ بەھۇدئلىنىڭ آغساقاللارى بىتىنا اشىنى داوام اتدىئدىلر و پىغمىرىخ خەگەئى ائلە عنەد اوغلو زېرىتىيانىن پىغمېرىشك سۆزلىئەن گەدەردى. ائسرايىل ائشلىرى باجاريقلى گەدەردى. ائسرايىل تاريسىيەن امرئەن گۈرە، فارس پادشاهلارى كوروش، داريوش و آرتەخسەستانىن امرى ائلە معبدى تىكىب قورتاردىلار. ۱۵ معبد داريوش پادشاهين حاكىمەتىئىن آتىنجى ائلى، آدار آيىنин اوچوندە باشا چاتدى.

۱۶ ائسرايىل اۇولادلارى يعنى كاھىتلەر، لاۋىللى لر و اسېرلەتكەن قاييدانلار بو تارى معبدئشن وقف مارمائىتىنى شادىليقلا توتىدولار. ۱۷ تارینين معبدئشن تقدىسى اوچون يوز گامىش، ائكى يوز قوچ، دۈرد يوز قزو و بوتون ائسرايىل اوچون قېتىلەرئىشنى سايىنما گۈرە، گوناه قوربانى اولاراق اون ائكى إركك كېچى تقدىم اتدىلر. ۱۸ سونرا اونلار اورشلەتمەدە، تارىيىا خىدەمت اوچون، كاھىتلەرى اوز دستەلرئىنە و لاۋىللى لرى لرى اوز بۈلەلرئىنە دوزدۇلر، نجه كى، موسانىن كىتابىندا يازىلمىشىدى.

پاسخا بايرامىنин كچئىلەمەسى

۱۹ اسېرلەتكەن قاييدانلار پاسخا بايرامىن بىرئىنجى آيىن اون دۈرددونە كچئىتىدلەر. ۲۰ چونكى كاھىتلەر لار اوزلىرىنى تمىز اتىئىلرلە كچئىلەتكەن قاييدانلار اوچون، كاھىن قارداشلارى و اوزلىرى اوچون پاسخا قوربانى گىسىلەر. ۲۱ اسېرلەتكەن قاييدان ائسرايىل اۇولادلارى و ائسرايىلشىن تاريسى

گوموش قالار دا كى، ئېوگىدېن پىر تارینىن اورشلەتمەدە كى معبدئىن چىخاردىپ بايتىلە كىئىمەتسىدى، گىرى قايتارىلىسىن. بونلارىن ھامىسى اوز يېرئە، اورشلەتمەدە اولان معبدە آپارىلىسىن. اونلارى تارینىن معبدئەن قويون. ۲۲ اونا كۈرە فرات چایينين قرب تورپاقلارینين والىسى تىئىنهى، شىرىبوزىنەي و يولداشلارى ائلە كى، فرات چایينين قرب تورپاقلارینداكى مأمورلاردىپ، اورادان اوزاق قالىسيلار. ۷ تارى معبدئشن بىو اشىنىه قارىشىماسىنلار. يەھۇدئلىرىن والىسى و يەھۇدئلىرىن آغساقاللارى تارینىن بىو معبدئىنى اوز يېرئەندە تزەددەن تىكىستىلر. ۸ من امر ادئرم كى، تارینىن بىو معبدئشن تىكىتىلەمەسىنە يەھۇدئلىرىن بىو آغساقاللارينا كۈمك ادهستىز، ائشلىئىن دايىنديرىلىماماسى اوچون بىو آداملارىن خرجى قطعن پادشاھ خىزنىھەستىندە، فرات چایينين قرب تورپاقلاریندان يېھىغان خراجىدان ورئىشىن. ۹ گۈيلىرىن تاريسىينا ياندىرما قوربانلارى ورمك اوچون، احتىاجالارينا كۈرە، جاوان گامىشلار، قوچ و قوزولار، اورشلەتمەدە كى كاھىتلەرن ائستەدەتىي مىقداردا بوجدا، دوز، شراب، زىتون ياغى اسکىك ادىلەمەدن هر گون اونلارا ورئىشىن. ۱۰ اونلار گۈيلىرىن تاريسىينا مقبول اولان قوربانلار تقدىم اتسىنلەر و پادشاهلا اۇولادلارى اوچون دوعا اتسىنلە كى، جانلارى صاغ اولسون. ۱۱ امر ادئرم كى، بىو فرمانى دىيئشىدەرەن آدامىن اۋئىندەن بىئر دىئرەك چىخاردىلىپ دئك باسىدىرىلىسىن و ھەمن آدام بىو دېرىئەن اوسىتونە مېخلانسىن. قوى بىلە او خارابالىغا چورتىلىشىن. ۱۲ بىو معبدى اوز آدى اوچون مىسکەن ادن تارى، بىو فرمانى دىيئشىدەرە كىچەد ادن و اورشلەتمەدە كى معبدئىن داغىلىماسىنى ائستەين هر پادشاھى و خالقى يوخ اتسىن. من، داريوش امر ادئرم، امرىم سۆزسوز يېرئە يېتىرلەسسىن.»

و اونون قانون و حؤكمىئىنى ائسرايىلله اوئيرتىشنى.

پادشاه آرتخىستانيين عِزْرَا يَا وَرَدَى مَكْتُوب
١١ بودور او مكتوبون صورتى كى، پادشاه آرتخىستا اونو شرئعت شوناس، كاهشن و ربىش امرلىئىنى و ائسرايىلله بويوردوغۇ قايدالارى اوئيردەن عِزْرَا يَا وَرَدَى:

١٢ «پادشاھلار پادشاھى آرتخىستاتادان گئيلرئىن تاريسىينين قانونونو اوئيردەن كاهشن عِزْرَا يَا سالاملار:

١٣ من فرمان صادر اتعىش كى، سلطنتىمە اولان ائسرايىل خالقىندان، كاهنلىرن، لاۋئلى لردن اۆز گئيلو ائله اولاراق اورشلەمە گىتمك ائستەين هر كىس سىتلەن گىتىشنى.

١٤ ائندى سن پادشاھلا يىدئى مصلحتچىسى طرفىندن گۈنئەرئىشىن كى، ائندە اولان تارى قانونلارينا آساسن يەھودا و اورشلەمەدى كى وضعىيەتى اوئيرەنسەن. ١٥ و پادشاھين و مصلحتچىتلەرنىن اۆز گئيلو ائله تقدىم اتىدئىكلرى قىزىل-گوموشو ائسرايىلئىن تاريسىينا كى، اورشلەمى اوئزونە مسكن ادئب، آپاراسان.

١٦ بونلارلا براير خالقىن و كاهنلىرن اۆز گئيلو ائله صورتىدە وردىكلىرى هدىئەلرى دە كى، ائسرايىلئىن تاريسىينين اورشلەمەدى كى معبدىئە ورئىلر، گئوتور، بايشل و ئىلايتىشنى هر طرفىندن تاپاجاغىن قىزىل-گوموشون هاميسىنى دا گئوتور. ١٧ بو پوللا تېر گامىشلار، قوچلار، قوزولار، تاخىل و مايغ تقدىملىرىنى آلارسان. اونلارى تارىنizين اورشلەمەدى كى معبدىئىن قوربانگاهىيندا تقدىم ادرىشتىز.

١٨ سن و قارداشلارين قىزىل-گوموشون قالان حىصەسئىنى تارىنин ائرادەسئىنە موناسىب، ائستەدئىئن كىمى ائستەتفادە اده بئىرسىئىز.

١٩ تارىنин معبدىئە عبادت زامانى ائشىتەكى

ربە سئاتىيەش اتمك اوچون اۇزىلەنى اطراف مەنلىرىنىڭ نەجىلسىتىنەن آيیرانلارين ھامىسى قوربان آتى يىدلەر. ٢٢ يىدئى گون شادىلەقلار ماياسىز چۈرك بایرامى كېچىرتىدەل، چونكى اونلارى سۈئىتىدەن رب ائدى. رب آشۇر پادشاھينىن اورهېئىنە مىل ياراتمىشىدى كى، ائسرايىل تاريسىينين معبدىئىن تىكىلەمىسى باشا گلسىن.

عِزْرَا يَا اورشلەمە گَلْمَهْسِى

٧ بو ائشىلدە سۇنرا فارس پادشاھى ارتخىستاتىنین پادشاھلەيغىندا باش كاهنئىن هارون اوغلو العازار اوغلو پېئىخاس اوغلو آبىشوعع اوغلو^٢ بوقى اوغلو عۆزى اوغلو^٣ زېرىخا اوغلو مەريابت اوغلو عَزِّرَا يَا اوغلو آمەريا اوغلو^٤ أخىطوب اوغلو صادوق اوغلو شَلَوم اوغلو^٥ خەلىقىيا اوغلو عَزِّرَا يَا اوغلو سِرِّيَا اوغلو عِزْرَا يَا باشىلدەن چىخىدى. ٦ بو عِزْرَا ائسرايىلئىن تاريسى ربىن موسىا يارىسى قانونو ياخشى بىتلن شرئعت شوناس اندى.

تاريسى ربىن آلى اونون اوستوندە اولدوغۇنا گۈرە، پادشاه عِزْرَا يَا ائستەدئىي هر بىر شىنى ورمىشدى.

٧ پادشاه آرتخىستاتىن حاكىمەتىشىن يەئىنجى ائلىنىدە ائسرايىل اۋولادلارىندان، كاهنلىرن، لاۋئلى لردن، نغەمەچىتلەرن، معبدەدە كى قاپىچىلاردان و قوللوقچولاрадان بىسطلىرى اورشلەمە قايدىليلار. ٨ عِزْرَا اورشلەمە چاتاندا آرتخىستاتىن پادشاھلەيغىنین يەئىنجى ائلىنىشنى بشىنجى آيى ائدى. ٩ او، بىئىنجى آيىن بشىنجى گونوندە باشىلدەن يولدا دوشوب، چونكى تارىنин ياخشى آلى اونون اوستوندە ائدى. ١٠ عِزْرَا يارهېئىنى بونا باغلامىشىدى كى، ربىن قانونونو اوخويوب ائجرايما قويىسون

اورشلئىمde اولان معبدىئه بله حؤرمت گۇرسىدىك ائستەيىنى قويوب ^{٢٨} و پادشاھين، اوونون مصلحتچىلىرىنىن و بوتون گوجلو رىئىسلەرنىن حوضوروندا منه مەھرئانلىق يارادىب. بله جە تارىم رېشىن اوستومدە اولان آڭىنە گۈرە قووقۇنلىق و ائسىرىتىش باشچىلاريندان بعضاپلىرىنى يانىما يىغىدىم كى، مىتمىلە گىتىنلە.

عِزْرَانِين يُول هموطنلرئىش سئاھىسى

أَرَخَسْسَتَانِين پادشاھىلىغى زامانى **▲** مىتمىلە باشىلدەن گلن و آدلارى قىد ادىلەمىش نىتىل باشچىلارى بونلاردىر: ٢ پېنخاس اۋولا دلارى يىندان گىرشوم، اىتامار اۋولا دلارى يىندان داتىالى، داودو اۋولا دلارى خەطوش، ٣ شىكىيا نىلسەندەن، پېرعوش اۋولا دلارى يىندان، زىگرئىتا و اوونولا بىر نىتىلەن قىدە آلىيان يوز آلى كىشى. ٤ بَحَثَتْ موَاب اۋولا دلارى يىندان زىرخىيا اوغلو ئىڭھۇنەن و اوونولا برابر ائكى يوز كىشى. ٥ يَخْمَزِى إِلن اوغلو شىكىيانىن اۋولا دلارى يىندان اوج يوز كىشى. ٦ عادىن اۋولا دلارى يىندان يۇناتان اوغلو عِيد و اوونولا برابر آلى كىشى. ٧ عِيلَام اۋولا دلارى يىندان عتىلە اوغلو إِشْعَىا و اوونولا برابر يىتمىش كىشى. ٨ شِفَاطِيَا اۋولا دلارى يىندان مىكايىل اوغلو زىتىدا و اوونولا برابر هشتاد كىشى. ٩ يوآب اۋولا دلارى يىندان يېخى إل اوغلو عوبىدیا و اوونولا برابر ائكى يوز اون سكىز كىشى. ١٠ يوستفيا اوغلو شىلومەت اۋولا دلارى يوز آتىميش كىشى. ١١ بِهِي اۋولا دلارى يىندان بِهِي اوغلو زىگرئىتا و اوونولا برابر ائىرەمى سكىز كىشى. ١٢ عَزَّگَاد اۋولا دلارى يىندان هَقَاطَان اوغلو يوخنان و اوونولا برابر يوز اون كىشى.

اوچۇن سنه قايتارىلان قابالارى دا اورشلئىم تارىسييىن حوضوروندا تحويل ور. ٢٠ تارىين بىن معبدىئه باشقۇ نە لازىم اولسا، سەن اوون پادشاھ خىزىئەنىدىن ور. ٢١ من، پادشاھ آرتەخىستا، فَرَاتْ چايىينىن قىرب تورپاقلارىنىن بوتون خىزىئە دارلارينا امر ادئرم كى، گۈپىلرئىن تارىسييىن قانۇنۇنۇن شەرئۇت شوناسى كاھنەن عِزْرَانِين ھەر ائستەيى دەققەتلە يەرئەن يىتىرئىشىن. ٢٢ حَتَّى يوز تالانتا قدر * گوموش، يوز كورا قدر بوغدا *، يوز باتا قدر شراب *، يوز باتا قدر زېتون ياغى و ائستەدئىي قدر دوز ورئىن. ٢٣ گۈپىلرئىن تارىسييىن معبدى اوچۇن، گۈپىلرئىن تارىسى طرفىنندەن ھەر نە امر اولونارسا، قىرتىلە اونا عمل ادىلەسىن، الە كى، اۆلکە، پادشاھ، و اوونون اۋولا دلارى قىض آتىندا قالماسىن. ٢٤ سەزە بىلدەرئىك كى، كاھنەنلەردن، لاونلى لەردىن، نەغمە چەتىلەردىن، بو تارىينىن معبدىئىن قاپچىلارى يىندان، قوللو قەچولارى يىندان، و آيرى خىندەتچەلەرىنىن خراج، جزىيە و باج ائستىمە يە ائجاھەز يۈخدۈر. ٢٥ سِن، عِزْرَا، تارىين سنه وردىئى حەتكەن كۈرە داورلىر و قاضى لار تىعېشىن ات. قوى اوئنلار فَرَاتْ چايىينىن قرىشىندا اولان بوتون خالقا، يەنى سىئىن تارىينىن قانۇنلارىنى بىتلەنلەرن ھامىسىنا حۇكم اتسىنلە. بىلمە يېنلىرى دە سِن اُويزِرْتەمەلى سِن. ٢٦ سىئىن تارىين قانۇنوا پادشاھين قانۇنونا عمل اتمىھىن آدام گىرك اۇلۇم، تېئىندە، آملاك موصادئەسى و ياخى جازالارى ائلە جازالانسىن».

عِزْرَا تارىيما مەدح ادئر

٢٧ آتالارىمېزىن تارىسى رې موبارك اولىسون كى، پادشاھين قىلىشىندا رىئىن

اُوزوموزو كىچىلدىب اوندان اُوزوموز، اُولادلاريميز و بوتون ماليميز اوچون خطرسلى يول آرزو اتدىك. ٢٢ چونكى اوتانيدىم كى، دوشمنش قاباغيندا يولدا بئرە كۆمك اتمك اوچون پادشاهدان عسگر و آتلى لار ائسته يەم.

بىز پادشاھلا داشىشىپ بىلە دېمىشدىك: «تارييمىزىن آلى ياخشىلىق اتمك اوچون اونو آختابانلارين اوستوندەدئر. لاکىن اوندان دۇنلەرئەن ھاميسىنا اُز گوجونو و قضىنى گۈرسەدىر». ٢٣ الە بونا گۈرە دە بىز اوروج توب تارييمىزا يالوارىدىق. او بىزئىم دوعامىزى موسىتچاب اتدى.

٢٤ كاھنلەرئىن رەھىرىلى آراسىتىدان اون ائكى نفرى يعنى شىرىيە، خىشىبا و اونلارلا اون نفر قارداشلارىنى سەجدەم ٢٥ و او قىزىل، گوموش، و قابلارى چكىب اونلارا وردىم كى، پادشاھ، مصلحتچىلر، رېشىلر و اورادا اولان بوتون ائسرايىللە لە، تارييمىزىن معبدى اوچون تقدىم اتمىشدىلر. ٢٦ اونلارين اللهنىڭ ئىلى يوز آلى تالانت^{*} گوموش، يوز تالانت^{*} گوموش قاب، يوز تالانت قىزىل، ٢٧ مىن درەھىملىك^{*} دىئرى اولان ائىشىمى قىزىل كاسا چكىب اونلارا وردىم. پارلاق مئسىدن ائكى گۈزل قابى دا كى، قىزىل قدر قىمتلى اتدى، چكىب وردىم. ٢٨ سۇنرا اونلارا دەدىم: «سەن رېئىن موقۇسلەئىشتىر، بۇ قابلار دا موقۇسدەئر. بۇ قىزىللا گوموش آتالارينىزىن تارىسى رب اوچون اُز گۈپىلو ائلە ادئەن تقدىمدىر. ٢٩ دەنتىلى اولون! اونلارى كاھنلەرئىن رەھىرىلى، لاۋئلى لەر و ائسرايىللىن نىشل باشچىلارى قاباغيندا اورشىلدەكى رېئىن معبدىنىڭ آنبارلاريندا چكىب تحوئىل ورنە قدر موواظىب اولون». ٣٠ كاھنلار و لاۋئلى لەر چكىلمىش

١٣ آدونىقمايمىن كىچىك اوغوللاريندان آدلارى ئىنفليط، بىعى إل، شىمعىا و اونلارلا برابر آتمىش كىشى. ١٤ بىنگوای اولادلاريندان عوتهى، زىگور و اونلارلا برابر يەتمەش كىشى.

اورشىلمە قايىدىش

١٥ اونلارى آخهوايا طرفه آخجان كانال يانينا بىيغىدىم و اوج گون اورادا قالدىق. خالقى و كاھنلەرى كۆزۈن كېشىتىدەم، لاكىن اورادا لاوى اولادلاريندان هەج كىممى تاپمايدىم. ١٦ باشچىلاردان ئىلەزىرى، أرى إلى، شىمعىانى، إلناتانى، ياربىي، إلناتانى، ناتانى، زىگرئيانى، مىشۇلامى، موعىلئىملەرن دە يوياربىي و إلناتانى چاغىرىتىرىدىم. ١٧ اونلارى عەندۇنون يانينا گۈنەردىم كى، كاسىنفيا دېتىن يەدە باشچىلىق ادەردى. اونلارا اؤيرىتىدەم كى، كاسىنفيا دېتىن يەدە عەندۇ و قارداشلارىنى، و مەبدىنى قوللوقچولارىنى نە دىستىلر، يعنى تارييمىزىن معبدىنە خەندىمەت ادن آداملارى بىزە كېتىرسەنلىر.

١٨ تارييمىزىن ياخشى آلى اوستومۇزدە اولدوغۇنا گۈرە، ائسرايىل اوغلو لاوى اوغلو مەخلۇي اولادلاريندان بىصىرتلى اولان شىرىياني گىشىدەلر، هم دە اوغوللارىنى و قارداشلارىنى، جىمى اون سكّىر نفرى. ١٩ خىشىبانى، اوننلا برابر مەرارى اولادلاريندان اشىعىانى و قارداشلارى ائلە اونلارين اولادلاريندان ائىشىمى نفرى، ٢٠ مەبد قوللوقچولارىنى دەنىڭ ئىككى يوز ائىشىمى نفرى دە كى، لاۋئلى لەر كۆمك اتمك اوچون داودولا باشچىلارى تعىئىن اتمىشدىلر. اونلارين ھامىسى آدباًد قىد اولمۇشدو.

٢١ او واخت اورادا، آخهوا كانالىينىن يانىندا اوروج اعلان اتدىم كى، تارييمىزىن قاباغيندا

٢٦:٨ تەرىئىن ٢٢/٤ تون

٢٦:٨ تەرىئىن ٣/٤٥ تون

٢٧:٨ تەرىئىن ٨/٥ كىلو

حالقلارى ائلە قارىشىپ. دوغرودان دا كى، بو خيانىتله ائلک يول آچانلار رېشىلرلە رهبرلى ئائىشىلر». ^٣ من بو سۈزو اشىندە پالتارىملا جوئىمى جىرىپ، ساج-ساقالىمىي يولدوم و مات اوتوردورم. ^٤ اسېرلەكىدىن قايدانالاردان هر كى، بو خيانىت بارىدە ائسراييل تارىسىنىن سۈزۈرئىنى اشتىتى، آسمەي دوشوب يانىما يېغىلىدى. من آخشام قوربانىنин تقدىئى واختاچاق مات اوتوردورم.

^٥ آخشام قوربانى واختى پرئيشان حالدا آياغا قالخدىم. پالتاريم و جوئىم جىرىق اندى. دئز چۈركۈب اللەئى تارىيم رىبە آچىپ ^٦ بىلە دوعا اتدىم:

«اي تارىيم، اوتنىيرام! اوزومۇ سىن تارىيمما قالدىرماغا خجالت چكىرەم، چونكى گوناھلارىمىز باشىمېزدان آشىپ، تقصىرلەئىمۇر بئۇييووب گۈйىلە چاتىپ. ^٧ آتالارىمېزىن دۈورونىن بۇ گونە قدر بئۇيوك تقصىر ائچىندەيىشك. اونا گۈرە دە بوجونكى كىمى بىز، پادشاھلارىمېز، كاھنەلرئىز تقصىرلەئىمۇر اوزونىن يادلەلى پادشاھلارا تىلەم اتىلەپ قىلىنجا، اسېرلەئىم، تالانا، روسوايچىليغا دوچار اولىدوق. ^٨ آما اىندى بىزە تارىميىز رب طرفىتىن قىيسا بىش مودەت اوچون فيض گۈرسىدىئىلە. اسېرلەكىدىن قورتوولوب صاغ قالان بىش نىچە آدامى تارىميىز بىزە اوچون ساخلايىپ كى، موقدىس مakanىندا بىزە مۇحڪم بىر يىر ورسىن. گۈزۈمۈزە نور ورسىن، نۇكىچىلەئىمۇر بىزە بىش آز حىيات باغىشلاسىن. ^٩ بىز نۇكىرئك، لاڭىن تارىميىز بىزى نۇكىچىلەئىمۇر تىرى اتىمەيىش. فارس پادشاھلارىنин اورەيىتىندا بىزە مەھرئانلىق يارادىپ كى، قۇوتلەنەك و قالخىب تارىميىزىن مەبدىئىنى تىنگك و اونون خارباليقلارىنى آباد إدك و يەھودا ائلە اورشىلمەد بىزە بىش قورونما دووارى اولسون.

^{١٠} اي تارىميىز، آرتىق داھا نە دئىيە بىلەرئىك؟ چونكى سئىن امرلىنى تىرك اتمىشدىك. ^{١١} اسنس

قىزىيل و گوموش ائلە قابلارى گۇتۇردىلە كى، اونلارى اورشىلمە، تارىميىزىن مەبدىئىنە آپارسىنلار.

^{٣١} بىرئىنجى آيىن اون ائكىئنجى گونو آخەوا كانالىين يانىندا يول دوشىدوك كى، اورشىلمە گىدك. تارىميىزىن آلى اوستوموزە ئىدى و بىزى دوشىملىنىڭنىن، يولومۇزداكى كەنلىردىن قورتاردى. ^{٣٢} بىلە جە اورشىلمە چاتىقى و اورادا اوچ گون قالدىق. ^{٣٣} دۇردونجو گون تارىميىزىن مەبدىئىنە قىزىيل-گوموش قابلارى چكىت كاھنەن اورئىيانىن اوغلو مىرمۇتون آللەن وردىك. پېتىخاس اوغلو العازار، لاۋئىلى لەردىن اولان يوشع اوغلو يوزباد و بىشىي اوغلو نوغىدىا دا اونلارلا اىتلەر. ^{٣٤} اشىلارىن ھامىسى سايىلەپ چكىنلىدى و بوتون چكى مەقدارى يازىلدى.

^{٣٥} اسېرلەكىدىن قايدانالار ائسرايىلنىڭ تارىسىنى بوتون ائسرايىل اۆچۈن يانىدیرما قوربانى اولاراق اون ائكى گامىش، دوخسان آلتى قوچ، يەممىش يىدى قوزو و گوناھ قوربانى اولاراق اون ائكى ارگىك كچى تقدىم اتىلەر. بونلارىن ھامىسى ربە يانىدیرما قوربانلارى اىدى. ^{٣٦} سۇنرا اونلار پادشاھين فرمانلارىنى پادشاھين ساترالپارينا و قرات چايىنин قرب طرفىتىدە كى والتىرىنە وردىلەر. اونلار دا خالقا و تارىنин مەبدىئىنە كۆمك اتىلەر.

عِزْرَانِ تَوْبَةِ دُوَاعِى

٩

بو ائشلر قورتاراندان سونرا، رهيرلر منه ياخىنلاشىب دەتلىر: «ائسرايىل خالقى كاھنەلر و لاۋئىلى لر اۆزلىرىنى اطرافالارىنداكى خالقلاردا يىعنى گەغانلى لارдан، خەنلى لەردىن، پېرئىلى لەردىن، بىوسلولارдан، ەمۇنلولارдан، موآبلى لارдан، مەئىشلى لەردىن، ەمورلولارдан و ائىرنىج روسومالارىندا اوزاق ساخلامىيىلار. ^٢ بىلە كى اونلار اۆزلىرىنە و اوغوللارىندا اطرافالارىنداكى خالقلاردىن قىزىلارىندا ئىلىلار. بونۇلا موقىّس خالق اولكەن شىن آرىرى

ددي: «بئز تارييميزا خيانات اديب اولكەنهن خالقلاريندان يادىلىي آروادلار آلمىشىق. بونا باخماياراق حله ده ائسرايىل اوچون اومند وار. ۳ قوي اىندى تارييمىزلا عهد باغلايىق و بوتون بو آروادلاريمىزى اوشاقلارى ائله آتاق. قوي بو شرئعته آساسن، آخامىن و تارييمىزىن امرى قاباغيندا آسىنلەن مصلحتىنە موطابق يرئنه پىتشىشىن. ۴ قالخ، چونكى بو ائشىن مسؤولىيەتنى داشىبيان سىنسىن، لاكش بىز دە سىنتلەيىشك. اوركلى اول، ائشە باشلا!»

۵ او واخت عِزْرَا آياغا قالخدى. كاھنلەن رهبرلىنى، لاۋئىلەر و بوتون ائسرايىللى رە بو سۈزو يرئنه يتىرىمەلرى اوچون آن د ائچدىرىدى. اونلار دا آندا ائچدىرلەر. ۶ عِزْرَا تارى معدىتىن قاباغيندان آيرىلىپ، إيشاشىن اوغلۇ پەھوختانىن اوتاباغينا گىئىرى. گىچەنە اورادا كچىردىب آما نە چۈرك ېدى، نە دە سو ائچدى، چونكى اسېرلەتكەن قايدانلارىن بو خيانىتتەن گۈرە ياس توتوردو. ۷ يەھودادا و اورشىتمەدە، اسېرلەتكەن قايدانلارىن ھامىسىنا اعلان اتىئىلەر كى، اورشىتمە يېغىلىسىنلار. ۸ باشچىلارين و آغساقاللارين مصلحتىنە گۈرە، اوچ گون عرضىتىنە بورايا گلەمەين ھە آدامىن بوتون املاكى موصادىئە ادئلە جىك و اوزۇ دە اسېرلەتكەن قايدان جاماعاتىن ائچىتىن چىخارىلاجاق.

۹ يەھودانىن و بىنامىتىن بوتون آدامالارى اوچ گون عرضىتىنە اورشىتمە يېغىلىدى. بۇ، دوقۇزونجو آيىن ائىتمەتىتىنە اولدو. بوتون خالق تارىينىن معدىتىن قاباغينداكى مىداندا اوستوردو و بو حدائىتەن، ھە دە ياغىشىدان ائىرى اسېرىدى. ۱۰ او واخت كاھنەن عِزْرَا آياغا قالخىپ اونلارا ددى: «سېز خيانات ادھىسىتىن. ائسرايىللىن تقصىرئىنى داهما دا آرتىرىپ يادىلىي آروادلار آلىسىنىز. ۱۱ اىندى آتالارىنىزىن تارىسى رىبە اۆز گوناھلارىنىزى اعتىراف ادئن و اونون ائرادەتىنى يرئنه

امىرلىرىنى قوللارىن پىغمېرىلر واسئطەسى ائله ورئب دەئن: «مۇلک اولاجاچ اوچون گىتىئىتىز اولكە نجىسىدئىر، اۆز اھالىسىتىن نجىسلەنى ائله، اورانى باشدان-باشا دولدوران ائىرىج رسم-رسوملارى و ناپاكلېقلارى ائله چىركابا باقاتان اۆزىكەدئىر. ۱۲ بونا گۈرە دە قىزلارىنىزى اونلارىن اوغوللارينا ورئن، نە دە قىزلارىنىدان اوغوللارىنىزا آلىن. اگر ائستەتىرىشىتىز كى، قووتلى اوللوب بو تورپاخىن سىمتلىرىنى يئىھىستىز، هەچ واخت اونلارىن آرامىلىغى و بوللۇغۇ اوچون چالىشماپىن. او واخت بو تورپاخى ئۇلادلارىنىزا ائىث اولاراق ابدى ساخلايarsiniz.»

۱۳ بوندان سونرا هەر شى پىش ائشلەتىزدىن و بؤۈك تقصىرلەتىمىزدىن اۋتىرى باشىمiza گلېب، لاكش، اى تارىيمىز، سىن بىشى تقصىرلەتىمىزنى جىراسىتىدان داھا آز جىزالاندىرىپسان. اسېرلەتكەن قورتولوب صاغ قالان بىش نىچە آدامى يعنى بونلارى بىزە ورئىسىن. ۱۴ گىتنە مگە امېرلىرىنى پۇزا جاڭىق؟ بلە ائىرىنج ائشلەر گۈرەن خالقلارلا قوحوم اولا جاڭىق؟ مگە سىن قىبلەنىت بىشى هلاك اتىمە قالخمازسان، الە كى، بىزىن نە صاغ قالان اولسۇن نە دە قورتولا بىلەن؟ ۱۵ اى ائسرايىلنىن تارىسى رب، سىن صالحىسىن! بىگونكى كىمى كىچىك بىر دستە ساخلايىپسان. باخ، سىئن حوضۇروندا تقصىر ائچىندەيىشك و بونا گۈرە هەچ كى سىئن حوضۇروندا دايانا بىلەمز». هە

يادىلىلى نىڭاھىن پوزولماسى

عِزْرَا تارىينىن معدىتىن قاباغىشىدا دعوا ادئب اعتراف ادئرىدى، آغلايىپ يەھ سەرئەتلىمىشىدى. ائسرايىللى لەردىن چوخ بۇيۈك بىر جاماعات، كېشىلەر، آروادلار و اوشاقلار اونون يانىنىن يېغىلىمېشىدிலار. خالق دا آجى-آجى آغلايىپردى. ۲ عېلام ئۇلادلارىنىدان پىخى إل اوغلۇ شىڭنىي عِزْرَا يادىلىلى نىڭاھىن پوزولماسى

پَخْيَى إِل، عُورَئِيَا، ٢٢ پَشْخُور اُولوَلَادَارِينَدَان
إِلْيُونَهَى، مَعَسِيَا، اُسْمَاعِيل، تِنَهَىْل، يُوزَابَاد و
الْعَاسِيَا؛

٢٣ لَوْئَلِي لَرْدَن: يُوزَابَاد، شَمْعَى، قِلَّاِيَا، يَعْنِي
قِلْطَطَا، پَتَخِيَا، يَهُودَا و إِلْتَعِزِر؛
٢٤ نَغْمَهَچَلَلَدَن: إِلَيَاشَب، مَعِيد قَابِچِيلَارِينَدَان
شَلُوم، طَلِم و اُورِى؛

٢٥ اُسْرَايِيلَدَن: پَرَعُوش اُولوَلَادَارِينَدَان
رَمِيَا، يَثِيَا، مَلَكِيَا، مِيَامِى، إِلَعَازَار، مَلَكِيَا
و بِنَيَا؛ ٢٦ عِيَلَام اُولوَلَادَارِينَدَان مَتَّهَى، زَكَرِيَا،
پَخِيَا إِل، عَبْدِي، پِرَمُوت و إِلَيَا، ٢٧ رَّزَنْو
اُولوَلَادَارِينَدَان إِلْيُونَهَى، إِلَيَاشَب، مَتَّهَى،
پِرَمُوت، زَبَاد و عَزِيزَه؛ ٢٨ بِهِي اُولوَلَادَارِينَدَان
يَهُوهَخَانَان، حَنَنِيَا، زَبَهَى، غَنَلَادِي، ٢٩ بَانِي
اُولوَلَادَارِينَدَان مِشَلَوم، مَلُوك، عَدَايَا، يَاشُوب،
شَال، رَامُوت؛ ٣٠ پَخَّتْمَوَاب اُولوَلَادَارِينَدَان
عَدَنَا، كِلَال، بِنَيَا، مَعَسِيَا، مَتَّهَى، بِصَهَلِل،
بَشَنَوْي و مَنَسَه؛ ٣١ خَارَئَم اُولوَلَادَارِينَدَان
إِلْتَعِزِر، يَسِيَّيَا، مَلَكِيَا، شَمَعِيَا و شَمَعُون،
٣٢ بِنَيَايَمَن، مَلُوك، شِمَرِيَا؛ ٣٣ خَاشُوم
اُولوَلَادَارِينَدَان مَتَّهَى، مَنَتَّا، زَبَاد، إِلْفَلَط،
پِرَمَهَى، مَنَسَه، شَمَعِيَا؛ ٣٤ بَانِي اُولوَلَادَارِينَدَان
مَعَدَهَى، عَمَرَام، اوِعل، ٣٥ بِنَيَا، بِدَايَا، كِلُوهَى،
٣٦ وَنِيَا، مِرَمُوت، إِلَيَاشَب، ٣٧ مَتَّهَى، مَنَتَّا،
يَعَسُو، ٣٨ بَانِي، بَئَنَوْي، شَمَعِيَا، شِلِيمِيَا،
نَاتَان، عَدَايَا، ٤٠ مَكَنَدِبَهَى، شَاهَهَى، شَارَاي،
٤١ عَزَهَرِل، شِلِيمِيَا، شِمَرِيَا، ٤٢ شَلُوم، أَمَريَا،
يُوسَفَه؛ ٤٣ نِيُو اُولوَلَادَارِينَدَان بِعِيَا إِل، مَنَتَّا،
زَبَاد، زِيشَنا، يَدَهَى، يَوَال و بِنَيَا.

٤٤ بو آدَامَلَارِين هَامِيسِي يَاد إِلَى آرَوَاد
آلمِيشَدِي و بَعْضَلَرِئَنَشِن بو آرَوَادَلَارِدان
او شاقَلَارِى دا وَار اَثَدى.

يَتَرَئَن. اطْرَافِينِيزَدَاكِي خَالِقَلَارِدان، يَادِللِى
آرَوَادَلَارِدان آيرِيلِين». ١٢ بَوْتَون جَامَاعَات
بَرَكَدَن جَاواب وَرِئَب دَدِى: «بَلِي، حَاقَلى سَان،
نَجَه كَى، دِيَرِسَن، بَئَز دَه گُرَكَ الَّه عَمَل إِدَكِ.
١٣ آمَّا خَالَق چَوْخَدَور، يَاغِيش وَاخْتَى دِير،
بَايِيرِدا دَايَانِماخَا طَاقِتَمَزْ يَوْخَدَور، بَو اَشَن
دَه بَشَرَائِكِي گُونُون اَشَشِي دِيَشَل. چَونَكِي بو
بَارَهَه تَقْصِرَئِمَزْ چَوْخ بُؤْبُوكَدَور. ١٤ قَوَى
بَوْتَون خَالَقِي رِهِيلَرِئِمَزْ تَمَثِيل اَتِشَن. قَوَى
شَهْرِلَرِئِمَزْدَه كَى هَر يَادِللِى آرَوَاد آلان شَخْص
شَهْر آغْسَافَالَلَّارِى و حَاكِمَلَه بَراَبِر تَعِيش
اُولُونَاجَاق وَاخْتَدا بُورَايَا گَلَسْتَن، إِلَه كَى،
تَارِيمِيزِين بو بَارَهَه قَالِخَان حَنَذَلَى قَضَب
سُؤْنسُون». ١٥ بَوْتَون ضَشَنَدَه آنَجَاق عَسَاهِل
اوْغُلو بُونَاتَان و تَقْنَوَا اوْغُلو يَخْزِيَا چِيَخِدِيلَار.
مِشَوَّلَامَلا لَوْئَلِي شَتِيَهَى دَه اُونَلَارَلا بَشَر
اُولُولَار.

١٦ آمَّا اسْتَرَلَكَدَن قَايِيدَانَلَار بو سُؤَزَه عَمَل
اَتِدَئَلَر. كَاهِنَ عِزْرَا هَر نَسْتَلَدَن، نَسْتَل
بَاشِچِيسِيني آدَبَاد سَچَدِى. بَلَه جَه اوْنَونْجو
آيِين بَشَرَنَه اوْتُورُوب بو اَشَى آراشِدِيرِماخَا
باشِلاَدِيلَار. ١٧ اُونَلَار بَشَرَنَجِي آيِين بَشَرَنَجِي
گُونُونَه قَدر يَادِللِى آرَوَاد آلانَلَارِين هَامِيسِى
بَارَهَه آراشِدِيرِمانِي باشا چَاتِدِيرِيلَار.

١٨ كَاهِنَ اُولوَلَادَارِى آراسِينَدا يَادِللِى
آرَوَاد آلانَلَارِدان بُونَلَار دا تَاپِيلَدِى: يَوْصَادِاقِين
اوْغُلو يَوْشَع اُولوَلَادَارِينَدَان و قَارَادَشَلَارِينَدَان
مَعَسِيَا، إِلْتَعِزِر، يَارِئَب و گَذَلِيَا؛ ١٩ اُونَلَار بُويُونَا
آلَدِيلَار كَى، آرَوَادَلَارِينِي بُوشَاسِينَلَار. اُونَلَار
اُوز تَقْصِرَلَه گُرَه سُورَودَن بَشَر قَوْج تَقدِئَم
اَتِدَئَلَر. ٢٠ اَئَمَر اُولوَلَادَارِينَدَان حَنَانِي و زَيَديَا،
٢١ خَارَئَم اُولوَلَادَارِينَدَان مَعَسِيَا، إِلَيَا، شِيمَعِيَا،